

ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ЄС

Пшеничний І.С.

**здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня, Миколаївський
національний аграрний університет
Науковий керівник – Гончаренко І.В.,
доктор економічних наук, професор кафедри публічного управління та
адміністрування і міжнародної економіки**

Постановка проблеми. Одним із ключових викликів для сталого розвитку є забезпечення продовольчої безпеки в умовах зростання населення та зміни клімату. Для розв'язання даної проблеми європейські уряди запроваджують спільну аграрну політику, яка спрямована на підтримку фермерів та забезпечення стабільного постачання продовольства.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Забезпечення продовольчої безпеки є важливим питанням у сучасних умовах сталого розвитку. Дослідженням цього питання займалися вітчизняні та зарубіжні вчені, серед яких можна виділити: Н.Г. Варшавська, Ю.М. Маханова та інших.

Мета та завдання дослідження. Розгляд основних цілей та виявлення переваг і недоліків європейської програми Спільної сільськогосподарської політики, виділення шляхів реформування програми у контексті розвитку сталого землекористування.

Виклад основного матеріалу: Розвиток сталого землекористування у Європейському союзі є одним з найважливіших викликів у забезпеченні продовольчої безпеки, населення ЄС зростає, а клімат змінюється, що ускладнює забезпечення ефективного землекористування та потребує від європейського уряду нових програм ведення аграрної політики.

Одною з програм забезпечення сталого землекористування у Європейському союзі є Спільна сільськогосподарська політика (Common agricultural policy, CAP), суть якої полягає у партнерстві між суспільством і сільським господарством, яке забезпечує стабільне постачання продовольства, гарантує дохід фермерів, захищає навколишнє середовище та підтримує

життєдіяльність сільських територій [1], дотримання програми забезпечується шляхом фінансування та дій, які підтримують розвиток села.

Дана програма є однією з найголовніших та ресурсозатратних програм сучасного сталого землекористування, для реалізації програми залучено 40% бюджету ЄС, а будь-які рішення щодо діяльності програми ухвалюються більшістю голосів Ради Європи після проведення консультацій у Європейському Парламенті.

Сучасна спільна сільськогосподарська політика сприяє сталому розвитку сільських територій завдяки досягненню трьох довгострокових цілей [1]:

- сприяння конкурентоспроможності сільського та лісового господарства;
- забезпечення сталого управління природними ресурсами та зміни клімату;
- досягненню збалансованого розвитку сільської економіки та громад.

Поряд з тим, при створенні Римського договору (1957 р.) було сформульовано ряд цілей ССП, дотримання яких, повинно було гарантувати забезпечення продовольчої безпеки в контексті сталого землекористування, вважаємо доцільно проаналізувати їх (рис. 1.1).

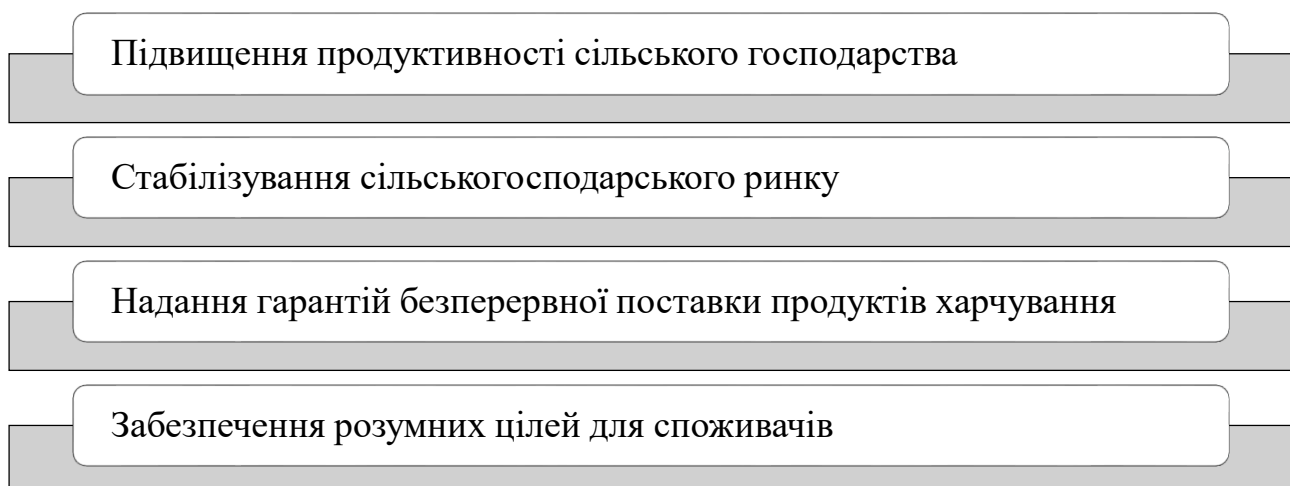

Рис. 1.1. Основні цілі спільної сільськогосподарської політики ЄС [2].

Впровадження ССП у діяльність Європейського Союзу принесло багато позитивних результатів, таких як зростання доходів фермерів, коштом

збільшення обсягів виробництва внаслідок встановлення мінімальної ціни, профіцит сільгосппродукції та зниження залежності від імпорту, наповнення бюджету ЄС коштом митних тарифів на імпорт сільськогосподарської продукції.

Попри усі успіхи Спільної сільськогосподарської політики, у європросторі також виникла низка проблем, до них відноситься невдоволення населення високими цінами на продукти, через це виникло зменшення попиту на товари, тоді як їхня кількість продовжувала зростати проблема та проблема у сфері державних дотацій, так, нерівномірний розподіл дотацій унеможлилював зростання доходів у більшості невеликих фермерських господарств [3].

Висновки: З моменту свого створення спільна сільськогосподарська політика мала багато адаптуватися, щоб відповідати викликам, з якими вона стикалася протягом багатьох років, так спочатку ССП була зосереджена на досягненні цілей, викладених у статті Римського договору, проте зрештою, було застосовано новий підхід, заснований на поєднанні зниження інституційних цін і здійснення компенсаційних виплат, допомоги та супроводження цього процесу послідовною сільською політикою.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Європейського Союзу. Common agricultural policy. URL:[https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy_en#:~:text=The%20common%20agricultural%20policy%20\(CAP,and%20keeps%20rural%20areas%20vibrant.%20\(date%20of%20access:%202007.05.2024\).](https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy_en#:~:text=The%20common%20agricultural%20policy%20(CAP,and%20keeps%20rural%20areas%20vibrant.%20(date%20of%20access:%202007.05.2024).)
2. Варшавська Н.Г. Спільна аграрна політика ЄС: генезис, основні цільові орієнтири для України. *Економіка і організація управління*. 2016 № 2(22). С. 215–222.
3. Маханьова Ю. М. Напрямки реалізації спільної політики ЄС в галузі сільського господарства в рамках стратегії «Європа 2020». *Вісник Харківського Національного Університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. Т. 1, № 3. 2014. С. 114–120.
4. Офіційний сайт Європейського Союзу. Reform of the common agricultural policy (CAP). URL: <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/summary/reform-of-the-common-agricultural-policy-cap.html>.